

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
Pekin Ticaret Müşavirliği

Türkiye'nin 2020, 2021 ve
2022 Yıllarında Çin'e
Gerçekleştirdiği Mermer
İhracatının İncelenmesine
İlişkin Rapor

Hazırlayan: Uğur KILIÇARSLAN
Pekin Ticaret Müşaviri

GİRİŞ

Çin'e en büyük ihracat kalekimiz olan mermer ürününün (GTIP 251512) 2018 ve 2019 yılı ihracatları; Türkiye Gümrük istatistikleri ve Çin Gümrük istatistiklerine göre 2020 yılında değerlendirilmiştir (Ek:1). Bu raporumuzda ise mezkur GTİP'li mermer ürününde 2020, 2021 ve 2022 yıllarında Çin'e gerçekleştirdiğimiz ihracatlar Türkiye ve Çin gümrük istatistiklerine göre değerlendirilmektedir.

- 1) Çin istatistiklerine göre, (<http://english.customs.gov.cn/>), Çin'in 251512 GTİP'indeki 2020, 2021 ve 2022 yıllarındaki ithalatı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Çin'in 2020, 2021 ve 2022 Yıllarındaki Toplam Mermer İthalatı

Çin'in 2020, 2021 ve 2022 Yıllarındaki İthalatı				
Yıl	GTİP	Miktar (Ton)	Bedel (USD)	Ton Başına Fiyat (USD)
2020	25151200	4.623.117	1,140,829,959	247
2021	25151200	5.767.556	1,599,003,799	277
2022	25151200	4.225.447	1,145,049,359	271
Toplam		14.616.120	3,884,883,117	Ort (265) USD

Yukarıdaki Tablo 1'den görüleceği üzere, Çin'in 251512 GTİP'indeki 2020 yılı ithalat miktarı 1,140,829,959 USD, 2020 yılı için 1,599,003,799 USD ve 2022 yılı için 1,145,049,359 USD'dir. 2021 yılında her ne kadar Çin'in mermer ithalatı miktar ve bedel bazında artmış olsa da 2018 yılında Çin'in toplam mermer ithalatı 6,2 milyon ton civarında iken 2022 yılında 30% düşerek 4.2 milyon ton seviyesine gerilemiştir. Bunun yanı sıra 3 yıllık süre sonunda Çin'in mermer ithalatının bedel olarak aynı kaldığı ve 1.14 Milyar USD civarında olduğu anlaşılmaktadır.

- 2) Çin gümrük istatistiklerine göre, Çin'in 2020, 2021 ve 2022 yıllarında 251512 GTİP'li mermer ürünü ithalatında en çok paya sahip olan on ülke ve ithalat miktarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: Çin'in 2020 Yılında Mermer İthalatı Gerçekleştirdiği ilk 10 Ülke

2020 YILI ÜLKELER BAZINDA ÇİN'İN MERMER İTHALATI					
Ülke	GTIP	Miktar (Ton)	Bedel (USD)	Ton Başı İthalat Bedeli (USD)	Çin'in Toplam İthalat Bedelinin Oranı
Türkiye	25151200	2,439,129	608,504,714	249	53%
İtalya	25151200	328,383	147,327,004	449	13%
İran	25151200	269,178	74,010,446	275	6%
Mısır	25151200	455,451	51,171,469	112	4%
Yunanistan	25151200	145,357	50,779,237	349	4%
Portekiz	25151200	227,304	37,501,382	165	3%
Kuzey Kore	25151200	48,351	21,143,300	437	2%
BAE	25151200	53,935	18,215,238	338	2%
Brezilya	25151200	38,813	17,713,889	456	2%
İspanya	25151200	80,523	14,452,281	179	1%
Toplam		4,086,425	1,040,818,960	Ort (301)	91%

Tablo 3: Çin'in 2021 Yılında Mermer İthalatı Gerçekleştirdiği ilk 10 Ülke

2021 YILI ÜLKELER BAZINDA ÇİN'İN MERMER İTHALATI					
Ülke	GTIP	Miktar (Ton)	Bedel (USD)	Ton Başı İthalat Bedeli (USD)	Çin'in Toplam İthalat Bedeline Oranı
Türkiye	25151200	2,993,464	838,900,715	280	52%
İtalya	25151200	420,477	220,059,983	523	14%
İran	25151200	494,167	128,224,388	259	8%
Mısır	25151200	206,911	89,714,825	434	6%
Yunanistan	25151200	276,574	53,346,856	193	3%
Portekiz	25151200	461,045	50,868,329	110	3%
Kuzey Kore	25151200	107,450	29,487,171	274	2%
BAE	25151200	53,577	26,996,148	504	2%
Brezilya	25151200	213,558	26,822,433	126	2%
İspanya	25151200	47,329	26,353,268	557	2%
Toplam		4,086,425	1,040,818,960	Ort (326)	93%

Tablo 4: Çin'in 2022 Yılında Mermer İthalatı Gerçekleştirdiği ilk 10 Ülke

2022 YILI ÜLKELER BAZINDA ÇİN'İN MERMER İTHALATI					
Ülke	GTIP	Miktar (Ton)	Bedel (USD)	Ton Başı İthalat Bedeli (USD)	Çin'in Toplam İthalat Bedeline Oranı
Türkiye	25151200	2,037,141	533,502,202	262	47%

İtalya	25151200	304,802	178,711,350	586	16%
İran	25151200	316,021	70,107,349	222	6%
Yunanistan	25151200	159,070	59,351,542	373	5%
Kamboçya	25151200	316,531	46,197,456	146	4%
BAE	25151200	116,809	38,615,616	331	3%
Portekiz	25151200	199,720	38,136,625	191	3%
Kuzey Kore	25151200	72,147	33,127,089	459	3%
Brezilya	25151200	48,954	29,877,034	610	3%
Mısır	25151200	260,503	29,552,182	113	3%
Toplam		3,831,699	1,057,178,445	Ort (329)	92%

Yukarıdaki tablolardan görüleceği üzere, ülkemiz Çin'e en çok mermer ihraç eden ülke olarak hakim konumunu her 3 yıl için de korumuştur. İtalya'nın 2020 yılı ton başı mermer ihracat fiyat ortalaması 449 USD olup, 2022 yılında 586 USD'ye çıkmıştır. İtalya 2020 yılında Çin'e 147 milyon USD mermer ihraç ederken 2022 yılında bu miktar 178 milyon USD'ye çıkmıştır. İtalya'nın Çin'e mermer ihracat bedeli 2020 ve 2021 yıllarında ülkemizin 4'te biri iken 2022 yılında ülkemizin mermer ihracatının 3'te birine yükselmiştir.

Çin'in mermer ithalatı esas olarak Türkiye, İtalya, İran, Mısır ve Yunanistan tarafından karşılanmakta olup 5 ülkenin Çin'in toplam ithalatına oranı %85 civarındadır. Çin'in mermer ithalatında en yüksek paya sahip 10 ülkenin toplam ihracatının Çin'in toplam mermer ithalatına oranı %92'nin üzerindedir. 2020, 2021 ve 2022 yıllarında Çin'e en çok mermer ihraç eden ilk on ülkenin 8'i aynı olup, bu 8 ülkenin ihracat oranları her üç yılda da %85'in üzerindedir.

Ancak 2022 daralma senesinde Mısır'ın Çin'e ihracatının düştüğü ve 2020 yılındaki ihracat miktarının yarısını kaybettiği görülmektedir. Diğer bir dikkat çekici husus ise Kamboçya'nın 2020 ve 2021 yıllarında listede olmamasına rağmen 2022 yılında 300 bin ton gibi yüksek bir miktar ve ortalama 146 USD gibi rekabetçi bir fiyatla Çin pazarında ilk on ülke arasına dahil olması hususudur.

Aşağıdaki Tablo 5’de Türkiye’nin 2020, 2021 ve 2022 Yıllarında Çin’e gerçekleştirdiği 25151200 GTİP’li Mermer Ürünü İhracatının Çin’in Mermer İthalatına Kıyaslanması yer almaktadır:

Tablo 5: Türkiye’nin 2020, 2021 ve 2022 Yıllarında Çin’e gerçekleştirdiği 25151200 GTİP’li Mermer Ürünü İhracatının Çin’in Mermer İthalatına Kıyaslanması

	Türkiye’nin Çin’e Mermer İhracatı (Miktar- Ton)	Miktar Artış Oranı	Bedel (USD)	Çin’in Toplam Mermer İthalat Bedeli (USD)	Türkiye’nin Çin’in Mermer İthalat Bedelindeki Payı
2020	2.439.128	-33%	608,504,714	1,140,829,959	53%
2021	2.993.463	23%	838,900,715	1,599,003,799	52%
2022	2.037.141	-32%	533,502,202	1,145,049,359	47%

Yukarıdaki tablolarda yer alan Çin gümrük istatistiklerinin analizinden görüleceği üzere; (Çin gümrük istatistiklerinin CIF China üzerinden hesaplandığını unutmamak gerekir.) Türkiye Çin’in mermer ithalatının yaklaşık yarısını karşılamaktadır. 2020 yılından 2022 yılına Çin’in toplam mermer ithalat bedelindeki oranımızın %53’ten %47’ye düşmüş olduğu görülmektedir.

Yine Çin istatistiklerine göre, Çin’e ülkemizden ihraç edilen toplam mermer miktarı 2020 yılındaki 2,439,129 tondan 2023 yılında 2,037,141 tona düşmüş olup, ton başına gelirin ortalama olarak 2020 yılı için 249 USD, 2021 yılı için 280 USD ve 2022 yılı için 262 USD olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ülkemiz ihracatçılarının 2018 yılında Çin’e 3.244.785 tonluk mermer ihracatı yaptığı gözden kaçmamalıdır.

3) Türkiye Gümrük istatistiklerine göre, Türkiye'nin 2018 ve 2019 yılında Çin'e 251512 GTIP'teki toplam ihracatı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 6: Türkiye Gümrük Kayıtlarına göre Türkiye'nin 2020, 2021 ve 2022 Yıllarında Çin'e gerçekleştirdiği Mermer İhracatı

Türkiye'nin Çin'e 25151200 GTIP Mermer İhracatı-Yıllık				
Yıl	Miktar (ton)	Bedel (USD)	Bir Önceki Yıla Göre Miktar Artış Oranı/Bedel Artış Oranı	Ton Başı İhracat Bedeli (USD)
2020	2,474,410	502,857,522	-23% / -22%	203
2021	2,909,090	590,967,437	18%/ 18%	203
2022	1.931.552	398.541.814	-35%/ -32%	206
Toplam	7.315.052	1.492.786.815	-13%/ -12%	204

Tablo 6'da yer alan Türk gümrük istatistiklerinin analizinden görüleceği üzere, Türkiye'nin ihracatı 2020 yılından 2022 yılına; miktar bazında 21%, gelir bazında %20 (2022 ile 2020 kıyas) azalmıştır. Ülkemiz istatistiklerine göre ton başı mermer ihracat fiyatımız 203 USD (FOB) civarındadır.

4) Türkiye gümrük istatistikleri ile Çin gümrük istatistiklerinin karşılaştırması

Türkiye gümrük istatistikleri ile Çin gümrük istatistiklerinin karşılaştırmasına ilişkin Tablo 7 aşağıda yer almaktadır.

Tablo 7: Türkiye Gümrük Kayıtları ve Çin Gümrük Kayıtlarının 251512 GTİP Bazında Karşılaştırması

Türkiye'nin Çin'e 25151200 GTİP Mermer İhracatı-Yıllık				
Yıl	Türkiye İstatistiği/ Çin İstatistiği Miktar (ton)	Türkiye İstatistiği/ Çin İstatistiği Bedel (USD)	Miktar Sapması/ Bedel Sapması	Ton Başı İhracat Bedeli (USD) Türkiye/ Çin
2020	2,474,410/	502,857,522/	-1%/21%	203/249
	2,439,129	608,504,714		
2021	2,909,090/	590,967,437/	3%/ 42%	203/ 280
	2,993,464	838,900,715		
2022	1.931.552/	398.961.856/	5%/ 34%	206/262
	2,037,141	533,502,202		
Toplam	7.315.052 /	1.492.786.815/		204/ 265
	7.469.734	1.980.907.631		

Tablo 7'nin analizinden görüleceği üzere, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında Türk gümrük istatistikleri ile Çin gümrük istatistiklerinin miktar bazında önemli bir farklılık arz etmediği, mezkur 3 yılın ortalama ton başı mermer fiyatının Türk istatistiklerine göre 204 USD (FOB), Çin istatistiklerine göre 265 USD (CIF) olduğu görülmektedir. Ancak özellikle 2021 yılında Türk gümrük istatistikleri ile Çin gümrük istatistiklerinde ton başına ürün farkı dikkat çekici boyuta ulaşmış olup fark 80 USD'ye kadar çıkmıştır.

5) Değerlendirme ve Sonuç:

- 1) Çin gümrük istatistiklerine göre; Çin'in 2020 yılından 2022 yılına mermer ithalat miktarı 4,6 milyon tondan 4,2 milyon tona düşmüştür. 2021 yılındaki yükselme döneminde Çin'in mermer ithalatının 5.767.556 tona çıktığı görülmektedir. Ancak 2021 yılı yükseliş döneminde dahi 2018 yılındaki 6,2 milyon ton seviyesine çıkamadığı anlaşılmaktadır. Hem ülkemiz hem Çin gümrük istatistiklerinden görüleceği üzere ülkemizin Çin'e mermer ihracatı azalmakta olup bu hususun ülkemize has bir durum olmayıp Çin mermer piyasasındaki genel düşüşten kaynaklandığı görülmektedir.
- 2) Çin'e ihraç ettiğimiz 25151200 GTİP ürünü için Çin gümrüklerindeki gümrük vergisi oranı 4% olup, her 3 yılda da istisna hükümleri kapsamında mezkur ürüne 0% gümrük vergisi uygulanmaya devam edilmiştir.
- 3) Çin gümrük istatistiklerine göre; Çin'e mermer ihraç eden ilk 10 ülkenin ortalama ton başı mermer fiyatı (CIF Çin) olarak; 2020 yılı için 301 USD, 2021 yılı için 326 USD ve 2022 yılı için 329 USD olarak gerçekleşmiş olup Çin mermer piyasasında 300 USD CIF Çin fiyatın piyasa ortalama fiyatı olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Ülkemiz mermer ihraç fiyatının (FOB Türkiye) olarak; 2020 için 249 USD, 2021 yılı için 280 USD ve 2022 yılı için ortalama 250 USD olduğu düşünüldüğünde Çin mermer piyasasının en büyük ihracatçısı olarak fiyat mekanizmasının ülkemiz mermer fiyatları üzerinden değerlendirildiği ve ülkemizin orta ve uzun vadede bu konumunun değişmeyeceği değerlendirilmektedir. Bu hususun da ilk maddede belirtilen bedel belirleme konusundan kaynaklanabileceği değerlendirilmektedir.
- 4) Çin gümrük istatistiklerine göre; Türkiye'nin Çin'in mermer ithalatındaki bedel bazında oranı 2020 yılı için %52, 2021 yılı için 53% ve 2022 yılı için 47%, Türkiye'nin Çin'in toplam mermer ithalatına miktar bazında oranı 2020 ve 2023 yılları arasında 48%-53% arasında gerçekleşmiştir. Bu istatistiklere göre Türkiye'nin, Çin mermer pazarındaki miktar ve fiyat oranına ilişkin istikrarını ve sonuç olarak mermer pazarındaki oransal ağırlığını koruduğu görülmektedir.

- 5) Çin gümrük istatistiklerine göre; Çin'e en çok mermer ihraç eden ilk 10 ülkenin 2022 yılı ton başı ortalama mermer ihraç bedeli 329 USD (CIF Çin), Türkiye'nin ton başı mermer ihraç fiyatı ise 250 USD'dir (CIF Çin). Türkiye'nin Çin'in tüm mermer ithalatının yaklaşık yarısını karşıladığı göz önüne alındığında, Türkiye'nin Çin mermer pazarında kalitesini fiyata dönüştürebildiği değerlendirilmektedir.
- 6) Kamboçya'nın 2020 ve 2021 yıllarında listede olmamasına rağmen 2022 yılında 300 bin ton gibi yüksek bir miktar ve ortalama 146 USD (CIF Çin) gibi rekabetçi bir fiyatla Çin pazarında ilk on ülke arasına dahil olduğu anlaşılmakla birlikte son üç yılda listeye başarılı şekilde giren tek ülke olduğu görülmektedir. Yukarıda yer alan istatistikler bir önceki raporumuzda (Ek:1) incelenen 2018 ve 2019 yılları ile beraber değerlendirildiğinde; Çin mermer piyasasının olgunluğa ulaştığı, yeni ülkelerin Çin pazar koşullarına ayak uydurmasının zor olduğu, Kamboçya gibi yeni oyuncuların istisna olduğu ve önümüzdeki yıllarda Çin mermer piyasasına ürün ihraç eden ülke yapısının önemli değişiklikler arz etmeyeceği değerlendirilmektedir.
- 7) Çin gümrük istatistiklerine göre; Çin'e ithal edilen İtalyan mermerinin ton başı ortalama fiyatının, Türkiye tarafından ihraç edilen mermerden 2018 yılı için %35, 2019 yılı için %45 daha yüksek olduğu hususu ekte yer alan raporumuzda ifade edilmişti. Ancak 2020, 2021 ve 2022 yıllarında İtalyan mermerinin ton başı fiyatının ülkemizin yaklaşık iki katına yaklaştığı ancak İtalyan mermerinin piyasa algısı ve İtalyan ürünlerinin Çinli tüketiciler nezdindeki konumu da göz önüne alındığında; Türk mermer sektörünün Çin piyasasındaki güçlü konumunun, İtalya'dan ihraç edilen mermer ürünü fiyatlarını da sınırlandırdığı ve ülkemizden ihraç edilen mermer tonajı düşünüldüğünde iki ülke arasındaki ton başı fiyatının bu seviyelerde kalmasının sektörümüzün başarısı olduğu değerlendirilmektedir.
- 8) 2020 yılı pandeminin ilk yılı olup Çin inşaat sektöründe ötelenen işlerin 2021 yılına olumlu yansıdığı ancak 2022 yılında hem pandemi önlemleri hem de Çin emlak sektöründeki sorunlar nedeniyle küçülme senesi olduğu anlaşılmaktadır. Çin mermer piyasasının Çin'deki yeni bina inşaatlarına endeksli olduğu, Çin emlak piyasasının son yıllarda gerilediği ve pandemi önlemlerinin inşaat sektörünü etkilediği göz önüne alındığında Çin mermer piyasasının son yıllarda gerilemesinin anlaşılır olduğu değerlendirilmektedir. Ancak mezkur 3 yıllık

tablo daha önceki raporumuzda incelediğimiz Çin'in mermer ithalat miktarlarıyla kıyaslandığında, Çin'de yapılan son düzenlemelerle emlak piyasasını canlandırmaya yönelik tüm tedbirlere rağmen Çin'in 2010-2015 dönemindeki inşaat hareketlerinin beklenmemesi gerektiği, Çin mermer ithalatının bundan sonra büyük inşaat hamleleri olmaması durumunda (eski evlerin yenilenmesi gibi) bir daha 6 milyon ton rakamlarını görmeyeceği, firmalarımızın bundan sonraki süreçte Çin mermer piyasasındaki konumlarını koruyacak girişimlerde bulunması ve geçmiş tecrübelerine dayanarak Çin piyasası için ortak projeler gerçekleştirmesi gerektiği değerlendirilmektedir.
Pekin, 02/02/2023

Uğur KILIÇARSLAN

Pekin Ticaret Müşaviri